

Мостіпан Микола

студент 1 курсу спеціальності
193 «Геодезія та землевпорядкування»

Науковий керівник: **Мушеник І.М.**,

канд. екон. наук, доцент кафедри математичних дисциплін,
інформатики і моделювання

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Інформаційні технології АПК в своєму розвитку пройшли довгий шлях, кожний етап якого характеризувався своїми засобами обробки інформації та інформаційними носіями. Сучасний рівень розвитку інформаційної технології характеризується наявністю розподіленої комп'ютерної техніки, «дружнього» програмного забезпечення, розвинутих комунікацій, діалогового режиму спілкування користувача з ЕОМ. З кожним днем сучасне інформаційне суспільство потребує переробку інформації на базі комп'ютерних і телекомунікаційних технологій. Безліч розвинених країн світу певною мірою здійснюють процес інформатизації. Інформатизація – це глобальний процес активного формування та широкомасштабного використання інформаційних ресурсів. Для України інформатизація- шлях не лише до європейської інтеграції, але й до економічного добробуту. Інновації у сфері комп'ютерних технологій не завжди вдається найповніше використати на багатьох вітчизняних аграрних підприємствах.

На сьогоднішній день актуальною є проблема підготовки висококваліфікованих фахівців для опрацювання значних обсягів інформації, освоєння сучасними методами роботи. Я вважаю, що лише ті фахівці, які цілком точно усвідомлюють повноту проблеми, можуть розраховувати на успіх в сучасному сільськогосподарському виробництві. Ефективність організації праці підприємства багато в чому залежить від уміння керівника готувати й обґрунтовувати прийняті рішення [1]. Інформаційне забезпечення аграрних

підприємств повинне володіти такими особливостями як: гарантувати оперативний бухгалтерський облік виробничо-фінансової діяльності. Практичне розв'язання проблем, пов'язаних із необхідністю забезпечення ефективної роботи підприємства, насамперед залежить від ступеня освоєння методів інформування та стратегічної інформації в управлінні сільськогосподарською діяльністю. На базі стратегічної інформації приймаються стратегічні рішення, які визначають своєрідний план розвитку та ефективне функціонування сільськогосподарської організації, впливають на її розвиток, а також на отримання прибутку. Для ефективного управління сільськогосподарським виробництвом потрібно мати величезні обсяги різноманітної інформації про структуру посівних площ, стан сільськогосподарських угідь, рослинності та ґрунтів, а також прогнозовану врожайність, що у майбутньому захистить підприємство від ризиків за втрату прибутків. У розвинених країнах світу (США, Канада, Австралія, країни ЄС) для інформаційного забезпечення сільськогосподарського менеджменту широко використовують різноманітні інформаційні системи, а саме це:

- системи моніторингу стану аграрних ресурсів та прогнозування урожайності сільськогосподарських культур;
- системи забезпечення контролю якості сільськогосподарської продукції;
- системи оперативного управління та оптимізації продуктивних процесів;
- інформаційно-довідкові системи маркетингової спрямованості;
- аналітичні та моделюючі системи відстеження розвитку надзвичайних ситуацій та їх впливу на виробництво та якість сільськогосподарської продукції, та ще багато інших спеціалізованих інформаційних систем різноманітної спрямованості та рівня деталізації [2, с. 15-19]. У наш час сільське господарство потребує оптимізації виробництва з метою одержання максимального прибутку, раціонального використання ресурсів, захисту навколишнього середовища. Воно набуває нових особливостей. Звичайне сільське господарство перетворюється на «точне сільське господарство», яке передбачає ефективне та раціональне

керування процесами росту рослин відповідно до їх потреб у поживних речовинах й умовах зростання [3, с. 25-27].

Застосування інформаційних технологій підвищує продуктивність й ефективність управлінської праці, дозволяючи по новому вирішувати багато завдань. Наприклад, інформаційні технології дозволяють зберігати величезну кількість даних (які людина просто не може запам'ятати), аналізувати їх і на основі результату, пропонувати найбільш ефективні рішення певних задач, які б мінімізували витрати і максимізували прибутки аграрних підприємств.

Таким чином, бачимо, що використання інформаційних технологій дозволить суттєво покращити систему інформаційного забезпечення АПК, що супроводжуватиметься підвищенням конкурентоспроможності вітчизняного аграрного виробництва, зокрема за рахунок більш раціонального і цілеспрямованого використання хімікотехногенних, біологічних, агрокліматичних ресурсів та покращенням екологічного стану природного середовища.

За допомогою інформаційних технологій можна не лише збирати гарний врожай щороку, але реалізовувати його за вигідною для підприємства ціною та вчасно, а також здійснювати управління господарством в цілому. Так доступність мережі Internet завдяки розвитку комп'ютерних та інших інформаційно-комунікаційних технологій заохочує все більшу кількість фермерів. Досить стрімкі у наш час темпи розвитку ринку електронної комерції також дають надію на те, що у найближчому майбутньому продукцію сільського господарства можна буде придбати не виходячи з дому чи офісу.

Розвиток сільськогосподарського сектору задекларовано як пріоритетний напрям економіки України, одну з необхідних умов її національної безпеки. У сучасних умовах національна безпека будь-якої держави дедалі більше залежить від розвитку інноваційної сфери всіх галузей національної економіки, яка завдяки своєму проникненню зумовлює модернізацію та інвестиційну привабливість підприємств, зокрема сільського господарства України. Нині інноваційний шлях розвитку підприємств тісно пов'язаний із поширенням та

зростанням ролі інформаційно-комунікаційних технологій, використання яких у поєднанні з гармонійним розвитком суспільства й держави є одним із найважливіших факторів економічного зростання кожної світової спільноти. Позитивна динаміка стану інформаційно-комунікаційної сфери виступає центральним показником конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Лише фактор технологічних змін забезпечує сталий розвиток країни, незалежно від її місця у світовому рейтингу. Завдяки інформації можливе вирішення критичних питань соціально-економічної діяльності, що стосуються процесу розвитку як сільського господарства, так і сільських районів. Саме тому інформаційно-комунікаційні технології потребують великої уваги з боку держави для формування інвестиційно-інноваційної основи конкурентного статусу сільськогосподарських підприємств.

Водночас надзвичайно актуальне для України питання нерозривного взаємозв'язку впровадження інформаційних технологій для ефективного державного регулювання управлінням конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств досі не стало об'єктом ґрунтовних досліджень. Формулювання цілей статті (постановка завдання). Тому завданням дослідження є обґрунтування ролі інформаційно-комунікаційних технологій у державному регулюванні розвитку сільськогосподарських підприємств на інвестиційно-інноваційній основі. Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах ринкової економіки одним з ключових чинників підвищення конкурентоспроможності є здатність підприємства не лише забезпечити високу ефективність безпосередньо виробництва, але й можливість товаровиробника гласно заявити про себе на ринку та вигідно представити своє виробництво, продукцію, послуги, крім того оперативно отримати аналітичну й маркетингову інформацію, необхідну для успішного розвитку бізнесу. Це, у свою чергу, стає можливим зі створенням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Список використаних джерел

1. Верников М. Руководителю предприятия Внедрение системы автоматизации, основные проблемы и задания URL: <http://www.vernikov.ru> (дата звернення: 14.09.2019). - Загл. с экрана.
2. Вовк С. Г., Жубрид М. Д., Цабак Н. І. Аспекти застосування систем підтримки прийняття рішень в управлінні сільгосппідприємством. *Вісник Львівського державного аграрного університету: економіка АПК*. 2007. № 14. С. 198-201.
3. Іванишин В. В. Стратегія розвитку сільського господарства через призму впровадження сучасних технологій. *Техніка АПК*. 2005. № 10-11. С. 6.
4. Кінаш І. А. Інформаційні технології в управлінні сучасним переробним підприємством в контексті ресурсоощадності. *Сучасні проблеми інноваційної діяльності в Україні: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції* (Київ, 18-19 січня 2013 р.). Київ : ГО «Київський економічний науковий центр», 2013. С. 83-86.
5. Мушеник І.М. Закордонний досвід формування регіональних інноваційних систем (на прикладі Австрії). URL: <http://eprints.oa.edu.ua/6168/>.
6. Рунов, Б. Информационные технологии и ведение «точного сельского хозяйства». *Аграрная реформа. Экономика и право*. 2002. № 2. С. 25-27.
7. Сайко В. Ф., Коваленко П.І. Науковий супровід систем землеробства і агротехнологій. *Вісник аграрної науки*. 2006. № 12. С. 15-19.